

A) Het verhaal van het Duits Rode Kruis als hulppost in de Vroenhoek, Lembeke. (dicht bij de Wauterstraat).

24 mei 1944. De Duitsers maakten een verzamel- en een hulppost (Rode Kruis – legervoertuigen – enz.) op de hoeve van René De Jaeger, Vroenhoek 14 in Lembeke. Blijkbaar hadden ze een grote schuur nodig. De bewoners mochten hun woning niet meer in, behalve een jonge peuter. Korte tijd later werd daarnaast ook de woning van René Lippens opgeëist. Passiënte Mevr. Basiel De Wilde (van ex schepen van Eeklo) was er één van de eerste Belgen die er verzorgd werd. Later geopereerd in O.L.Vr. Ten Doorn. Op 25 mei werden al hun eerste doden begraven met soldaten voorop doden op berries, gevolgd door een militaire muziekkapel. En als slot een geweersalvo aan het veldgraf. Ook voor de dode Belgen. Op 26 mei kwamen een massa gekwetsten binnen, vooral slachtoffer van de slag aan het schipdonkkanaal. Na het overlijden van Duitser “Wibier” vond R. De Jaeger de portefeuille in het stro van onder hem. Zo kon zijn familie snel verwittigd worden. Deze lieten een houten kist maken door René Cauwels, een paar 100 m. verderop. Verzorgde Duitsers werden snel naar een militaire depot overgebracht in St-Niklaas, maar overledenen dumpte men achter de schuur en de dag daarop mochten de hoevebewoners of werden van de straat gehaalden gedwongen om een put te graven naast de schuur. Geamputeerde lichaamsdelen gingen in een afzonderlijke put. Dat werd een voorlopig minikerkhof in de Vroenhoek. Later werden de lijken verplaatst naar het Duitse militair kerkhof te Lommel of naar hun gemeenten. De 14 jarige Arseen Rondas was toen koerier op hoeve De Jaeger. Hij schatte daar + - 200 binnen gekomen slachtoffers in die enkele dagen.

Dit verhaal is uit het boek “Duel aan het Schipdonkkanaal” van auteur, Spittael George E. (maar onlangs gestorven)

- ❖ Bevrijding Kaprijke 16-09-1944 **Dia bevrijding Kaprijke**
 - Rond 10 u komen Canadezen Kaprijke bevrijden. Niet via De Waai, maar verder via de vlotte vertelt mij **Antoine Bral**. Via de Voorstraat posteerden de tanks zich op elke hoek van het plein.
 - De mensen kwamen zingend en dansend naar buiten. **Victor Meire** speelde de “Brabanconne”
 - De Duitsers zaten echter nog vlakbij. Aan het station, en bij Van Isackers. Zo kwam rond 11 uur burgemeester van Isacker naar het stadhuis om de Canadezen te verwelkomen. Om 12 uur ging hij terug aar huis waar de Duitsers nog steeds zaten.
 - Rond 18 uur zijn er 20 minuten beschietingen geweest van op de Landsdijk, of van op het fortjen. (LIBERA ME G. Spitael). Op 5 minuten was het dorp leeg (**Marcel Van Herzeele**). De meeste bommen kwamen te kort op de weide van het klooster.
 - Maar op het hof van Boerjan (Nu Van De Veere) viel er een bom met slachtoffers als gevolg. Ik was daar bij, vertelt **Raymond De Wever** mij. Ik liep met mijn maat op het plein en boerin **Elodie Minnaert** riep ons om te komen schuilen. We zijn echter niet binnen geraakt. Elodie Minnaert °18/08/1900 44j en **Bruno Boelens** 68j vonden beiden de dood. **Mariette Boerjan** 8j dochter van Elodie was gewond.
 - Ook in de Vrouwstraat vielen er doden en gekwetsten. Volgens Raymond De Wever was de Witte Brigade vuur aan het stoken aan het huis van vroegere Postmeester **Eleodore Temmerman**. Peter Temmerman vertelde mij, dat ze daar hakenkruisen op een muur hebben gevonden. Er waren daar veel kijklustigen. Daar sloeg een bom in. Slachtoffers: De zusjes **Van Rentergem Cecile** °16/04/1931 13j en **Lutgarde** °5/04/1942 2j Ook **Alice Lippens** °17/08/1908 36j (+17/09/1944) met kind **Wilfried De Kenne** °3/04/1942 2j waren dodelijke slachtoffers.

De Duitsers waren ondertussen mijnen aan het leggen, lieten een trein nabij de huidige Ooststraat ontploffen.

- ❖ Ongeluk op het fortjen 16 sept. 1944 Dit verhaal wordt bij de inhuldiging van het beeld verteld.

❖ Gevechten tussen Canadezen en Duitsers

- De Duitsers hebben in de nacht van 16/09/1944 op het Fortjen een Canadese Jeep beschoten. De Jeep belande in de gracht, de Canadezen konden naar Kaprijke vluchten. De broeders Vercruysse werden s 'nachts door de Duitsers uit hun bed gelicht, om de Jeep op de weg te zetten, zo dat ze er mee konden vluchten. Dit is niet gelukt. Bron Libera me G. Spittaels
- Richting Heine en Hoge Vorst zat een Duitser verscholen in een hoeve, hij schoot op een Canadese tank. De Canadezen schoten terug. Hij was gewond, en probeerde te vluchten. Hij werd zonder pardon doodgeschoten en achtergelaten. Niederhaus Otto °3/03/1915 +16/09/1944. Zijn moeder kwam kort na de oorlog naar Kaprijke. Zij liet elk jaar een mis opdragen voor de zielenrust van haar zoon.
- Iets verder op Heine - Hoge Vorst schuilde de familie Van Vooren in een zelfgemaakte onderstand. **Maria Van Vooren** werd door een verdwaalde kogel zwaar gewond. Gestorven te Eeklo na 1 d., Van Vooren Maria 35j °13/11/1909 +17/09/1944. Zij werd vermoedelijk begraven in Bassevelde.
- Bij Camiel Waelput op de Hoge Vorst waren nog Duitsers. Zij schoten de kettingen van een Canadese tank kapot. Met andere taks reden andere Canadese soldaten de defecte tank voorbij. De familie Waelput zat in een onderstand te wachten. De Canadezen kwamen het erf opgereden en hadden al gauw 2 Duitsers te pakken. Ze werden zonder pardon doodgeschoten. Ze noemden **Gefreiter Sprenger Wilhelm °4/08/1902 42j** +16/09/1944 en **Wasik Anton 32j °8/01/1912**. Toen de Canadezen de familie zagen haalden ze de jongste zoon uit de schuilplaats. Hij moest met hen het erf doorzoeken. Bij het horen van lawaai schoot een jonge Canadees in paniek door een deur hun beste zeug dood.
- De Canadezen probeerden op 17/09/1944 om 14u Bassevelde te bevrijden. Eerst konden ze 9 Duitsers gevangen nemen, maar daarna stootten ze op veel Duitse weerstand. Aan beide zijden vielen doden en gewonden. **Dia Canadese slachtoffers Joseph L Albert** 24j werd gedood in de Beekstraat. Ook **Earl Newell** sneuvelde. In de namiddag kregen Duitsers een Canadese Bren Carrier te pakken. **Edward L. Dugall** en **John B. Richardson** sneuvelden. S 'avonds om 19 uur deden de Canadezen een nieuwe uitval. Daarbij werden **Victor Haig Goodchild** en **Robert Mc Lean** gedood. De laatste vijf werden voorlopig begraven op het kerkhof van Kaprijke. Anna Claeys (van het stadhuis) heeft de begrafenis gezien. Later zijn ze overgebracht naar het Canadees kerkhof te Adegem. Bron LIBERA ME G. Spittael. Bassevelde is op 18 september bevrijd.µ
- Op 22 november gebeurdr op he Eindeken een tragisch ongeval dat het leven koste aan 5 jonge kinderen.
Vijf kinderen zijn jammerlijk omgekomen door een ongeluk dat plaats vond hier in de wijk Eindeken, met een doos vol explosieven, achtergelaten door Duitse soldaten op de vlucht. Niet wetende hoe gevaarlijk deze doos was, hebben zij ze in brand gestoken, waarop deze plots ontplofte, dodende vijfongelukkige kinderen, en hun lichamen helemaal verminkt,zodanig, dat op één na, niemand meer op zicht kon herkend worden.
Gilbert Van Heule °21/03/1933, Firmin De Baets °22/12/1932, Julien Teerlinck °7/11/1933, Medard Claeys °28/09/1932, Robert Van Vooren °20/06/1932